

PROGRAM DZIAŁANIA

Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marii Dąbrowskiej w Słupsku na lata 2022-2025

Wprowadzenie

Biblioteka XXI wieku jako instytucja europejska pełni kluczową rolę w kreowaniu oferty podnoszącej aktywność społeczną, tworzy przestrzeń do spotkań, oraz rozbudza potrzebę samorealizacji w wymiarze edukacji, kultury i sztuki. Biblioteka to przestrzeń do budowania wspólnoty, otwartości i transparentności, jest miejscem, gdzie człowiek nieustannie się uczy czegoś nowego i tą wiedzą dzieli się z innymi.

Słupska biblioteka jest trzecią co do wielkości w województwie pomorskim. Służy nie tylko mieszkańcom miasta, ale swoim zasięgiem obejmuje również powiat słupski. Jako biblioteka może poszczycić się dobrymi wskaźnikami czytelnictwa oraz atrakcyjną ofertą edukacyjną i kulturalną.

Kluczowym zadaniem rozwojowym w najbliższych latach powinno być utrzymanie silnej marki Miejskiej Biblioteki Publicznej, a także kontynuowanie pracy nad wizerunkiem instytucji, a tym samym miasta, jako przestrzeni atrakcyjnych kulturalnie.

Świat XXI wieku ulega ciągłym zmianom, szczególnie jeżeli chodzi o rozwój technologii. Użytkownik staje się coraz bardziej wymagający i oczekuje od biblioteki, że nadaży za rozwojem i zaspokoi jego potrzeby. Szukając nowych rozwiązań Biblioteka będzie musiała w coraz większym stopniu sięgać po nowe technologie i oferowane przez nie możliwości. Jest to uzasadnione wymaganiami funkcjonowania bibliotek w świecie „po pandemii”, gdy koniecznością okazuje się prowadzenie równoległe działań – w przestrzeni realnego kontaktu i w świecie on-line.

Przedstawiony Program zakłada systematyczne analizowanie i ocenianie stopnia realizacji zakładanych priorytetów, opiera się jednocześnie na podtrzymaniu mocnych stron pracy instytucji. Miejska Biblioteka Publiczna w Słupsku w następnym etapie rozwoju przypadającym na lata 2022-2025 będzie koncentrować się na wpisaniu działalności instytucji w zadania określone jako priorytety w Strategii miasta Słupska. Instytucja z założenia stawiająca na różnorodność jest miejscem otwartym,

traktowanym przez społeczność lokalną jako ich własność. To wartość, która będzie priorytetem w najbliższych latach.

Planowane działania następuwać będą w poszczególnych obszarach:

1. Budżet

Podstawowym źródłem finansowania Miejskiej Biblioteki Publicznej w Słupsku jest dotacja samorządowa. Równolegle należy utrzymać dotychczasowy system pozyskiwania funduszy zewnętrznych z projektów przeznaczonych dla placówek instytucji kultury, bibliotek (m.in. programy MKiDN, programy BN, podmioty prywatne mBank, Orlen, PKO, Kulczyk Foundation, PGNiG, Lotto, Citi, Santander).

Należy też kontynuować alternatywne możliwości w kontekście działalności komercyjnej placówki: wynajem powierzchni, organizacja kiermaszy starej książki czy uruchomienie akcji crowdfundingowych. Pozyskane w ten sposób środki pozwolą na realizację większej liczby działań o charakterze miękkim (promocja, szkolenia, integracja, zakup nowości wydawniczych i inne).

2. Organizacja wewnętrzna

W ostatnich trzech latach przeanalizowano strukturę zatrudnienia i rozpoczęto zmiany.

Zoptymalizowano ilość etatów poprzez łączenie funkcji. Połączono stanowisko kierowcy ze stanowiskiem konserwatora, sekretariat połączono z kadrami, zlikwidowano stanowisko kierownika Wypożyczalni Centralnej, które połączono ze stanowiskiem kierownika Działu Udostępniania, funkcje kierownika Działu Administracyjnego przejął Zastępca Dyrektora. Realne oszczędności zostały przeznaczone na niewielkie podniesienie wynagrodzeń wszystkich pracowników.

Konsekwencją tych działań była konieczność zmiany Regulaminu Organizacyjnego, który wejdzie w życie w II kwartale 2022 roku.

Nowy regulamin jasno precyzuje podział podległości pracowników, charakter pracy na poszczególnych stanowiskach i zakresy funkcjonowania poszczególnych działów.

Planuje się usprawnienie systemu konsultacji zespołowych poprzez włączenie do procesu decyzyjnego wszystkich pracowników. Zmiany społeczne, nowe technologie, zmieniający się

świat wymaga od kadry ciągłego podnoszenia swoich kompetencji zawodowych. Rolą kadry zarządzającej będzie mobilizowanie pracowników biblioteki do udziału w szkoleniach, warsztatach, seminariach.

Ważnym aspektem wspomagającym rozwój bibliotekarzy będzie organizacja wyjazdów studyjnych do innych bibliotek.

3. Rozwój usług dla użytkowników

- Ciągła aktualizacja programu bibliotecznego i konfigurowanie jego funkcjonalności.
- Wzmocnienie kondycji gromadzonych zbiorów, optymalizacja ich prezentacji w Katalogu on-line oraz maksymalne ułatwienie dostępu do tychże zbiorów.
- Maksymalne skrócenie czasu od momentu ukazania się nowości wydawniczych na rynku do ich udostępnienia czytelnikom (zamówienie, zakup, opracowanie, prezentacja w katalogu) będące efektem odpowiedniej organizacji pracy w poszczególnych modułach systemu bibliotecznego.
- Systematyczna kontrola ilościowa i jakościowa zbiorów - selekcji zbiorów zniszczonych i zdezaktualizowanych.
- Wzbogacenie katalogu on-line o geolokalizację czytelnika względem najbliższej placówki bibliotecznego i o dodanie wyliczenia odległości dzielącej czytelnika od księżkomatu podczas wyboru miejsca odbioru zamówionych zbiorów, dodanie możliwości włączenia lub wyłączenia widoku mapy oraz zaktualizowanie zasad pokazywania filii nieaktywnych w koncie czytelnika.
- Wzbogacenie aplikacji mobilnej o funkcje dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.
- Uruchomienie usługi zdalnego składania przez czytelników propozycji zakupu poszukiwanych nowości wydawniczych.
- Wdrożenie i usprawnienie usługi polegającej na samodzielnej rejestracji czytelnika w systemie bibliotecznym, a potem samodzielnego zamawiania, rezerwowania i prolongowania książek.
- Dystrybucja wysokiej jakości informacji („hub” informacyjny).

- Zwiększenie ilości udostępnianych co miesiąc naszym czytelnikom bezpłatnych kodów dostępu do bogatej oferty platformy LEGIMI – alternatywy dla wypożyczania książek papierowych – polegającej na dostępie do ebooków i audiobooków poprzez aplikację na komputery oraz urządzenia mobilne.
- Promowanie usługi mobilnego katalogu w formie prostej aplikacji wraz z elektroniczną wersją karty biblioteczej. Zakup do wszystkich agend w czytników pozwalających odczytywać kody kreskowe z urządzeń mobilnych.
- Rozszerzenie elektronicznego pakietu usług publicznych o możliwość bezgotówkowych płatności i o wyposażenie wszystkich agend w telefonię mobilną.
- Dołączenie do katalogu on-line Biblioteki ścieżki dostępu do wybranych zbiorów Bałtyckiej Biblioteki Cyfrowej.
- Modernizacja dostępu do Bibliografii Pomorza Gdańskiego i Środkowego – internetowej bazy opisów wybranych artykułów z gazet i czasopism regionu tworzonej przez kilkanaście bibliotek województwa pomorskiego.
- Udostępnianie cyfrowych książek mówionych dla osób niewidomych i słabo widzących we współpracy ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym LARIX. Ciągłe powiększanie bazy z nowe tytuły książek i pozyskiwanie urządzeń odtwarzających ten format – CZYTAK.
- Wzbogacanie księgozbioru o wydawnictwa w języku ukraińskim.
- Zainstalowanie przy filiach książkomatów umożliwiających swobodne odbieranie zamówionych przez czytelników zbiorów.
- Zainstalowanie wrzutni umożliwiających czytelnikom wygodny zwrot książek.
- Uruchomienie **szuflandii**- samoobsługowych wypożyczalni na obszarach gdzie utrudniony jest dostęp do biblioteki (proponycja dot. planowanego rozszerzenia granic miasta Słupska).

4. Kreowanie wizerunku nowoczesnej Biblioteki – działania promocyjne

Pandemia przyspieszyła rozwój marketingu cyfrowego w bibliotekach. Zaczęto organizować wirtualne wydarzenia i oferować cyfrowe usługi. W kolejnych latach Biblioteka będzie musiała

ukierunkować swoje wysiłki na zatrzymanie użytkowników, którzy coraz bardziej interesują się usługami streamingu i cyfrową rozrywką.

- Stworzenie spójnej rozpoznawalnej identyfikacji wizualnej, obejmującej zarówno przestrzeń Biblioteki jak i obszar komunikacji – strona internetowa, plakaty, media społecznościowe, karta *Z Biblioteką do Kultury*. Na początku 2022 r. wprowadzono nowe logo Biblioteki. Obecnie trwają prace nad nową stroną WWW, która ma spełniać wymogi związane z dostępnością stron internetowych i aplikacji.
- Wielokanałowe komunikowanie się ze stałymi odbiorcami i pozyskiwanie nowych (Facebook, Instagram, Messenger, E-mail, SMS, powiadomienia poprzez konto czytelnika w katalogu on-line).
- Promocja czytelnictwa i książki pod marką **#całysłupskczyta**.
- Wizualne formy promocji (Instagram, TikTok, YouTube) w celu dotarcia do najtrudniejszej w pozyskaniu grupy w bibliotece – młodzieży.
- Zintensyfikowana promocja programu *Z Biblioteką do Kultury*, w którym plastikowa karta pełni jednocześnie rolę karty bibliotecznej w 9 bibliotekach powiatu słupskiego i funkcję karty rabatowej w programie lojalnościowym skupiającym 100 partnerów.

5. Działalność edukacyjna i kulturalna

Biblioteka w Słupsku to centrum pielęgnujące tożsamość lokalną i narodową, upowszechniające książkę i czytelnictwo wykorzystując nowoczesne trendy bibliotekarskie. Najważniejszym zadaniem słupskiej biblioteki jest promocja czytelnictwa i kultury książki, zapewnienie dostępu do informacji i edukacji, stworzenie warunków do rozwijania pasji i zainteresowań czytelników.

- Ukierunkowanie Słupskiego Programu Rozwoju Czytelnictwa na pozyskiwanie nowych czytelników poprzez realizację projektów w ramach uzyskanych grantów. Różnorodne działania projektowe będą kierowane do wszystkich grup mieszkańców miasta i powiatu oraz na bieżąco dopasowywane do potrzeb i oczekiwań odbiorców.
- Kontynuacja sprawdzonych i popularnych akcji czytelniczych takich jak: *Zawirusowani książką, Poczytajkowo, Mała Książka – Wielki Człowiek, Festiwal bajek, Wakacje z książką pod chmurką, Czytanie na dywanie, Czytelnik Roku, Andersenada*.

- Realizacja wszystkich form edukacji nieformalnej w myśl zasady *Uczymy się przez całe życie*.
- Atrakcyjna forma lekcji bibliotecznej jako pierwszego ogniwa procesu zaciekawienia książką. Urozmaicenie formuły poprzez wykorzystanie nowych technologii: książka interaktywna, książka z rozszerzoną rzeczywistością.
- Zwiększenie oferty i dostępności usług społecznych i kulturalnych dla grup wymagających szczególnego wsparcia, tj. seniorów, osób z niepełnosprawnościami oraz imigrantów.
- Rozbudzanie zainteresowań czytelniczych i aktywności społecznej wśród młodzieży ostatnich klas szkół podstawowych oraz uczniów szkół średnich poprzez nowoczesne trafiające do nich formy edukacji kulturowej: ciekawe debaty, spotkania, warsztaty pisania, warsztaty komiksowe, hip-hopowe i graficzne.
- Ochrona oraz propagowanie kultury i dziedzictwa naszego regionu – wspólne działania Pracowni Regionalnej i innych instytucji regionu.
- Ożywienie zrewitalizowanych Bulwarów nad Słupią poprzez wyjście z wieloma działaniami poza mury Biblioteki. Wykorzystanie stałych elementów małej architektury w działaniach codziennych i okazjonalnych takich jak: *Narodowe czytanie, Noc Bibliotek, Cały Słupsk czyta, Salwa, Kiermasz starej książki*.
- Rewitalizacja społeczna czyli przełamywanie barier mentalnych poprzez organizowanie kursów, warsztatów, spotkań ze specjalistami, itp.
- Nawiązywanie nowych partnerstw oraz kontynuacja współpracy z instytucjami kultury, stowarzyszeniami, fundacjami, wydawnictwami, szkołami oraz z bibliotekami z regionu i z Polski.
- Organizacja konkursów literackich: *Znajdziesz mnie w Bibliotece, Letnie inspiracje, W krainie bajek*.
- Organizacja cyklicznego ogólnopolskiego konkursu na wykonanie książki sensorycznej pn *Zrozumieć dotykem*.

6. Infrastruktura - poprawa warunków prowadzenia działalności kulturalnej.

Stale wzrastające potrzeby czytelników, konieczność dostosowania instytucji do najnowszych trendów, dbanie o bezpieczeństwo, a przede wszystkim dostosowanie się do obowiązującej Ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami będą wymagały :

- pozyskania środków zewnętrznych na modernizację Biblioteki Głównej, dostosowanie jej do potrzeb osób niepełnosprawnych. Przebudowa klatki schodowej, montaż windy, klimatyzacji, wymiana sieci elektrycznej itp. (środki zewnętrzne, program Instytutu Książki – infrastruktura bibliotek 2021-2025);
- poszukiwanie środków finansowych (programy, granty) na modernizację, zakup nowego spełniającego wymogi technologiczne sprzętu do Bałtyckiej Biblioteki Cyfrowej. Zakup nowego skanera.

oprac. Danuta Joanna Rakowska

